

SUPERVISOR'S USE ONLY

3

91804

918040

Draw a cross through the box (☒) if you have NOT written in this booklet

NZQA

Mana Tohu Mātauranga o Aotearoa
New Zealand Qualifications Authority

Kaupae 3 Te Reo Rangatira 2024

91804 Te tātari i te ahunga o te reo

Ngā Whiwingga: Toru

Paetae	Kaiaka	Kairangi
Ka tātari i ngā hanga o te reo e panoni ana.	Ka āta tātari, ka āta māhitihiti i ngā rerenga kētanga me ngā ritenga o ngā reo e rua.	Ka whakapakepake te mārohirohi i ngā take o aua rerenga kētanga.
Ka tātari i ngā rerenga kētanga me ngā ritenga o ngā reo e rua.	Ka mārohirohi i ngā take o aua rerenga kētanga.	Ka whakapakepake te matapae i te ahunga atu o te reo i ēnei rā me ngā take e rerekē ai.
Ka matapae i te ahunga atu o te reo i ēnei rā.	Ka matapae i te ahunga atu o te reo i ēnei rā me ngā take e rerekē ai.	

Tirohia mēnā e rite ana te Tau Ākonga ā-Motu (NSN) kei runga i tō puka whakauru ki te tau kei runga i tēnei whārangi.

Whakautua mai ngā pātai KATOA ki ngā wāhi wātea kua whakaritea.

Mēnā ka hiahia whārangi atu anō hei tuhituhi i ō whakautu, whakamahia ngā whārangi wātea kei muri o tēnei pukapuka.

Tirohia mēnā e tika ana te raupapatanga o ngā whārangi 2–11, kei roto i tēnei pukapuka, ka mutu, kāore tētahi o aua whārangi i te takoto kau.

Kaua e tuhi kupu ki roto i te rauponga whakarare (☱) i waenga nui ngā whārangi, ka tapahia ēnei wāhangā.

HOATU TE PUKAPUKA NEI KI TE KAIWHAKAHARE Ā TE MUTUNGA O TE WHAKAMĀTAUTAU.

TE HOROPAKI

He whakamātautau tuhituhi tēnei e kitea ai ōu pūkenga tātari i te ahunga me te panoni o te reo tae atu ki ōu ake whakaaro matapae – te hanga, ngā aronga, ngā ritenga me ngā rerenga kētanga o ngā tuhinga e rua. Nā reira, me mārama koe ki ngā momo reo tuhi maha, me whakataurite hoki koe i te tirohanga o tētahi tuhinga tawhito me tētahi tuhinga reo hou e puta ai ngā tuhituhi kounga e whaitake ana.

Ngā Whakamārama

KOTAHİ te tūmahi tuhituhi ūkawa o tēnei mahi whakamātautau. **Kia 300 kupu neke atu rānei** te roanga, ā, kia mutu te whai whakaaro me te tuhituhi i roto i te 60 meneti. Mā te whakaoti i tēnei tūmahi tuhituhi e tutuki ai te hiahia o tēnei Paerewa Paetae.

Kupu taka

ahunga	panoni haere o te reo
hangā	āhua ake nō tētahi mea
māhitihiti	whakarōpū
mārohirohi	tuku whakaaro
matapae	whakatau wawe
whakapakepake	whakawhere, whakawai kia huri ngā whakaaro

HE TOHUTOHU

Ko tāu mahi te āta pānui i ngā tuhinga e rua e whai ake nei hei tātari i te ahunga me te hanga o te reo e panoni ana.

Ka tātari i ngā rerenga kētanga me ngā ritenga o te wā, o te wāhi, o te tangata hoki i roto i ngā rautau o mua.

Ka matapae hoki i te ahunga pēhea o te reo ki tēnei wā, hei ngā rā anō e haere ake nei.

TE TUHINGA TUATAHI

Ko Hurumutu te reo: Ko te Matenga o te reo ki Ōtākou

Mātāpuna: Potiki, M. (2017). Ko hurumutu te reo: Ko te matenga o te reo ki Otakou. MAI Journal 2017, 6 (3), 334–343. He mea tiki iho i: https://www.journal.mai.ac.nz/system/files/MAIJrnl_TEREO_Potiki_02_Final.pdf.

Titiro ki ngā kōrero o 'Ko hurumutu te reo' i te whārangī 339.

TE TUHINGA TUARUA

**Ngāhinatūrae Tūteao Te Uira
nā Te Wharehuia Milroy, nō Ngāi Tūhoe**

Mātāpuna: Milroy, T. W. (2007). Ngāhinatūrae Tūteao Te Uira. He Muka, 20(2), 1. He mea tiki iho i: <https://paperspast.natlib.govt.nz>.

MAHERE WHAKAARO
 (Kāore tēnei mahere whakaaro e mākahia)

Ko Hurumutu te reo	Ngāhinatūrae Tūteao Te Uira
	He whakaemiemi whakaaro mō ngā tuhinga e rua.
	He tātari i te ahunga o te reo.
	He tātari, he whakarōpū hoki i ngā rerenga kētanga me ngā ritenga.
He whakaraupapa whakaaro:	
He tuhinga whakapakepake, he whakaaro matapae:	
He taunaki kōrero, he kupu whakanikoniko:	

TŪMAHI TUHITUHI

Kia mārama kehokeho tāu tuhituhi ā-ringa ki te kaipānui, me tīmata tāu tuhinga ki konei.

Kia 300 kupu neke atu rānei te roanga.

TAU PĀTAI

He whārangī tāpiri tēnei hei whakaoti i ō whakautu mēnā e hiahiatia ana.
Āta tuhia te tau o te pātai.

He whārangi tāpiri tēnei hei whakaoti i ō whakautu mēnā e hiahiatia ana.
Āta tuhia te tau o te pātai.

TAU PĀTAI

91804